

# **Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2018**

## **I. Spôsob hospodárenia**

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách zostavené k 31. decembru 2018.

## **II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2018**

Rozpočet úradu na rok 2018 bol schválený Národnou radou SR uznesením č. 986 z 13. decembra 2017.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 48 158 358 eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ZP) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. V roku 2018 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2017 na úrovni 18 573 848 eur, ktoré sa do roku 2018 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2018 na činnosť úradu v roku 2019 bol schválený na úrovni 19 771 655 eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologickoanatomických (SLaPA) pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2018 predpokladali na úrovni 20 520 168 eur.

### III. Čerpanie rozpočtu v roku 2018

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2018 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

| Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou                       |                                                        | S 2017             | R 2018             | S 2018             | Plnenie R 2018 v % |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
|                                                                      | <b>Príjmy bežného roka, v tom:</b>                     | <b>19 492 221</b>  | <b>20 526 655</b>  | <b>21 145 635</b>  | <b>103,0</b>       |
| <b>200</b>                                                           | <b>Nedaňové príjmy, v tom:</b>                         | <b>740 045</b>     | <b>755 000</b>     | <b>734 506</b>     | <b>97,3</b>        |
| 220                                                                  | Administratívne poplatky a iné poplatky a platby       | 725 938            | 750 000            | 730 599            | 97,4               |
| 222                                                                  | Pokuty, penále a iné sankcie                           | 160                | 0                  | 600                | -                  |
| 223                                                                  | Príjmy z činnosti úradu                                | 725 778            | 750 000            | 729 999            | 97,3               |
| 230                                                                  | Kapitálové príjmy                                      | 1 300              | 0                  | 538                | -                  |
| 240                                                                  | Úroky z tuzemských úverov, z toho:                     | 2 642              | 5 000              | 2 785              | 55,7               |
| 243                                                                  | Z účtov finančného hospodárenia                        | 2 642              | 5 000              | 2 785              | 55,7               |
| 290                                                                  | Iné nedaňové príjmy                                    | 10 165             | 0                  | 584                | -                  |
| <b>300</b>                                                           | <b>Granty a transfery, v tom:</b>                      | <b>18 752 176</b>  | <b>19 771 655</b>  | <b>20 411 129</b>  | <b>103,2</b>       |
| 312001                                                               | Zo štátneho rozpočtu na právne zastúpenie              | 0                  | 0                  | 124 752            | -                  |
| 312003                                                               | Zo zdravotných poisťovní                               | 18 752 176         | 19 771 655         | 19 961 457         | 101,0              |
| 331002                                                               | Zahraničné granty – projekt EESSI, PaSQ                | 0                  | 0                  | 324 920            | -                  |
| <b>400</b>                                                           | <b>Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami</b>  | <b>30 663 538</b>  | <b>27 631 703</b>  | <b>30 818 681</b>  | <b>111,5</b>       |
| 453                                                                  | Prostriedky z predchádzajúcich rokov                   | 30 663 538         | 27 631 703         | 30 818 681         | 111,5              |
| <b>Príjmy spolu</b>                                                  |                                                        | <b>50 155 759</b>  | <b>48 158 358</b>  | <b>51 964 316</b>  | <b>107,9</b>       |
| <b>600</b>                                                           | <b>Bežné výdavky, v tom:</b>                           | <b>15 004 241</b>  | <b>17 850 168</b>  | <b>15 936 647</b>  | <b>89,3</b>        |
| 610                                                                  | Mzdy, platy, služobné príjmy                           | 7 259 755          | 7 559 121          | 7 490 746          | 99,1               |
| 620                                                                  | Poistné a príspevok do ZP                              | 2 613 026          | 2 774 746          | 2 697 419          | 97,2               |
| 630                                                                  | Tovary a služby                                        | 5 040 439          | 7 406 301          | 5 722 602          | 77,3               |
| 640                                                                  | Bežné transfery                                        | 91 021             | 110 000            | 25 880             | 23,5               |
| <b>700</b>                                                           | <b>Kapitálové výdavky</b>                              | <b>4 141 614</b>   | <b>2 520 000</b>   | <b>798 295</b>     | <b>31,7</b>        |
| <b>800</b>                                                           | <b>Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami</b> | <b>191 223</b>     | <b>150 000</b>     | <b>619 424</b>     | <b>412,9</b>       |
| 819003                                                               | Kurzové rozdiely                                       | 191 223            | 150 000            | 619 424            | 412,9              |
| <b>Výdavky spolu</b>                                                 |                                                        | <b>19 337 078</b>  | <b>20 520 168</b>  | <b>17 354 366</b>  | <b>84,6</b>        |
| <b>Celkový prebytok/schodok (+/-)</b>                                |                                                        | <b>30 818 681</b>  | <b>27 638 190</b>  | <b>34 609 950</b>  | <b>125,2</b>       |
| <b>Vylúčenie finančných operácií</b>                                 |                                                        | <b>-30 472 315</b> | <b>-27 481 703</b> | <b>-30 199 257</b> | <b>-</b>           |
| Vylúčenie príjmových FO                                              |                                                        | -30 663 538        | -27 631 703        | -30 818 681        | -                  |
| Vylúčenie výdavkových FO                                             |                                                        | 191 223            | 150 000            | 619 424            | -                  |
| <b>Medziročná zmena stavu pohľadávok</b> zvýš.(+)/zniž(-) pohľadávok |                                                        | <b>135 021</b>     | <b>0</b>           | <b>-785 120</b>    | <b>-</b>           |
| <b>Medziročná zmena stavu záväzkov</b> zvýš.(-)/zniž(+) záväzkov     |                                                        | <b>516 024</b>     | <b>0</b>           | <b>240 774</b>     | <b>-</b>           |
| <b>Prebytok/schodok (+/-) (ESA 2010)</b>                             |                                                        | <b>997 411</b>     | <b>156 487</b>     | <b>3 866 347</b>   | <b>2 470,7</b>     |
| Príjmy ESA 2010                                                      |                                                        | 19 627 242         | 20 526 655         | 20 360 515         | 99,2               |
| Výdavky ESA 2010                                                     |                                                        | 18 629 831         | 20 370 168         | 16 494 168         | 81,0               |
| Saldo ESA 2010                                                       |                                                        | 997 411            | 156 487            | 3 866 347          | 2 470,7            |

#### A.1. Príjmy rozpočtu

**Celkové príjmy úradu** za rok 2018 boli na úrovni 51 964 316 eur, pričom v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 3 805 958 eur, čo bolo spôsobené najmä vyšším zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov, a to o 3 186 978 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2018, ako aj vyšším skutočným príjmom z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní o 189 802 eur. V roku 2018 úrad zároveň prijal nerozpočtované prostriedky od

medzinárodných organizácií vo výške 324 920 eur, ako aj prostriedky zo štátneho rozpočtu vo výške 124 752 eur na právne zastúpenie. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2017 došlo k nárastu skutočných príjmov o 1 808 557 eur. **Príjmy úradu v bežnom roku 2018** boli vo výške 21 145 635 eur, pričom oproti rozpočtu boli vyššie o 618 980 eur najmä z dôvodu vyššieho príspevku zo zdravotných poisťovní, ako aj príjmov od medzinárodných organizácií a štátneho rozpočtu.

**Príjmy z činnosti úradu** za rok 2018 boli v čiastke 729 999 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

V sledovanom období bola úradom uplatnená zmluvná pokuta v rámci dodávateľských vzťahov organizátorovi prehliadok mŕtvych tiel v Trenčianskom samosprávnom kraji za porušenie zmluvných podmienok, a to vo výške 600 eur s príjmom na položke **Pokuty, penále a iné sankcie**.

**Kapitálové príjmy** úradu vo výške 538 eur predstavujú príjem z odpredaja pozemku, na ktorom bola realizovaná výstavba trafostanice a jej príslušenstva, a to Východoslovenskej distribučnej, a. s., ktorá je vlastníkom predmetnej stavby.

**Príjmy z účtov finančného hospodárenia** vo výške 2 785 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 584 eur boli **iné nedaňové príjmy**, tvorené najmä z refundovaného poštovného za exekúcie.

Rozpočet úradu na rok 2018 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 19 771 655 eur. ZP v stanovenom termíne do 20. decembra 2018 uhradili na účet úradu 19 961 457 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 189 802 eur vyššia oproti rozpočtu a predstavuje 100,96 % plnenie.

Podľa zákona úrad pôsobí aj ako styčný orgán pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov na komunikáciu medzi príslušnými zdravotnými poisťovňami. V súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskeho spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia je úrad povinný byť pripravený na komplexnú medzištátnu elektronickú výmenu dát, na základe čoho bude nevyhnutné v plnej miere realizovať potrebné softvérové a hardvérové zabezpečenie. Úrad spolu s ďalšími účastníkmi **projektu EESSI** požiadal o mimorozpočtové grantové zdroje prostredníctvom CEF Telecom, ktoré boli pre úrad v zmysle zmluvných podmienok a pri dodržaní stanovených termínov uznané v celkovej výške 646 140 eur pri vlastnom spolufinancovaní na úrovni 215 380 eur. V roku 2018 úrad prijal prvú sumu **grantových prostriedkov od medzinárodnej organizácie**, a to vo výške 323 070 eur v rámci schváleného grantu pre Slovenskú republiku prostredníctvom CEF Telecom na realizáciu **projektu EESSI**.

Zároveň bolo na medzinárodnej úrovni realizované konečné vyúčtovanie **Projektu PaSQ** - Patient safety and quality - Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti, na základe ktorého úrad získal dodatočne prostriedky vo výške 1 849,93 eur od medzinárodnej organizácie, ktoré boli do konca roka vysporiadané vo vzťahu k vlastným zdrojom úradu.

V nadväznosti na prebiehajúce súdne spory so spoločnosťou FLOW, s. r. o., v dôsledku rozhodnutia úradu pri registrácii novej súkromnej zdravotnej poisťovni, úrad uzatvoril zmluvu s advokátskou kanceláriou Soukeník-Štrpka, s. r. o., za účelom právneho zastúpenia. Úrad v roku 2018 požiadal Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo financií SR o refundáciu výdavkov súvisiacich s realizovanými službami právneho zastúpenia počas celej platnosti

zmluvy, pričom v roku 2018 bola realizovaná refundácia dvoch faktúr spolu vo výške 124 752 eur. Predmetná suma predstavuje **príjem prostriedkov zo štátneho rozpočtu**, a to z kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR.

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2018

(v eurách)

| Názov položky                             | S 2017            | R 2018            | S 2018            | Plnenie R 2018 v % |
|-------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------|
| Príjmy z činnosti úradu                   | 725 778           | 750 000           | 729 999           | 97,3               |
| Pokuty, penále a iné sankcie              | 160               | 0                 | 600               | -                  |
| Kapitálové príjmy                         | 1 300             | 0                 | 538               | -                  |
| Úroky z tuzemských účtov                  | 2 642             | 5 000             | 2 785             | 55,7               |
| Iné nedaňové príjmy                       | 10 165            | 0                 | 584               | -                  |
| Zo štátneho rozpočtu na právne zastúpenie | 0                 | 0                 | 124 752           | -                  |
| Zo zdravotných poisťovní                  | 18 752 176        | 19 771 655        | 19 961 457        | 101,0              |
| Zahraničné granty – projekt EESSI, PaSQ   | 0                 | 0                 | 324 920           | -                  |
| <b>Príjmy úradu v bežnom roku</b>         | <b>19 492 221</b> | <b>20 526 655</b> | <b>21 145 635</b> | <b>103,0</b>       |

## A.2. Príjmové finančné operácie Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov k 01. 01. 2018 v sume 30 818 681 eur sa skladá z troch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2018, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2017 v sume 18 752 176 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 18 573 848 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia úradu predchádzajúcich rokov vo výške 12 053 268 eur, ktorý je oproti predpokladu zahrnutému v schválenom rozpočte vyšší o 2 995 413 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 13 237 eur na projekty EESSI a PaSQ.

Tabuľka č. 3 - Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

| Názov položky                                        | S 2017            | R 2018            | S 2018            | Plnenie R 2018 v % |
|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------|
| <b>Prostriedky z predchádzajúcich rokov</b>          | <b>30 663 538</b> | <b>27 631 703</b> | <b>30 818 681</b> | <b>111,5</b>       |
| Zo štátneho rozpočtu na DRG                          | 0                 | 0                 | 0                 | -                  |
| Projekt DRG EÚ                                       | 0                 | 0                 | 0                 | -                  |
| Zo zdravotných poisťovní                             | 17 742 533        | 18 573 848        | 18 752 176        | 101,0              |
| Vlastné zdroje                                       | 12 887 220        | 9 057 855         | 12 053 268        | 133,1              |
| Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie | 33 785            | 0                 | 13 237            | -                  |

## B.1. Výdavky rozpočtu

**Výdavky** v roku 2018 tvorili sumu 17 354 366 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom je čerpanie o 3 165 802 eur nižšie, a to najmä z dôvodu nižšieho čerpania kapitálových výdavkov v dôsledku posunutia procesu verejného obstarávania. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2017 boli výdavky nižšie o 1 982 712 eur v nadväznosti na realizáciu rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach v roku 2017.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2018

(v eurách)

| Názov položky                                                             | S 2017            | R 2018            | S 2018            | Plnenie R 2018 v % |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------|
| Mzdy, platy, služobné príjmy                                              | 7 259 755         | 7 559 121         | 7 490 746         | 99,1               |
| Poistné a príspevkov do ZP                                                | 2 613 026         | 2 774 746         | 2 697 419         | 97,2               |
| Tovary a služby                                                           | 5 040 439         | 7 406 301         | 5 722 602         | 77,3               |
| Bežné transfery                                                           | 91 021            | 110 000           | 25 880            | 23,5               |
| <b>Bežné výdavky celkom</b>                                               | <b>15 004 241</b> | <b>17 850 168</b> | <b>15 936 647</b> | <b>89,3</b>        |
| <b>Kapitálové výdavky</b>                                                 | <b>4 141 614</b>  | <b>2 520 000</b>  | <b>798 295</b>    | <b>31,7</b>        |
| <b>Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami - kurzové rozdiely</b> | <b>191 223</b>    | <b>150 000</b>    | <b>619 424</b>    | <b>412,9</b>       |
| <b>Výdavky celkom</b>                                                     | <b>19 337 078</b> | <b>20 520 168</b> | <b>17 354 366</b> | <b>84,6</b>        |

### B.1.1. Bežné výdavky

**Bežné výdavky** boli rozpočtované v čiastke 17 850 168 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 15 936 647 eur, t. j. na 89,3 % zo schváleného rozpočtu. Čerpanie **bežných výdavkov** neprekročilo v roku 2018 schválený rozpočet. Úspory boli vykázané hlavne na položkách tovarov a služieb, ktoré boli v roku 2018 realizované na úrovni 77,3 % s úsporou 1 683 699 eur, ktorú ovplyvnilo najmä nedočerpanie podpoložky 637 034 zdravotníckym zariadeniam, kde boli v rozpočte zohľadnené nové zmeny v realizácii procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel, ktoré sa v praxi odrazili až v 2. polroku 2018.

**Mzdy, platy** a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 559 121 eur, skutočné čerpanie bolo na úrovni 7 490 746 eur, pričom oproti roku 2017 vzrástlo o 230 991 eur. V uvedenom náraste výdavkov bol zohľadnený aj 2 % plošný nárast miezd zamestnancov. V rámci miezd boli realizované aj mzdy za činnosť súvisiacu s projektom EESSI, a to vo výške 5 857 eur z prostriedkov zahraničného grantu a 1 992 eur z vlastných zdrojov úradu ako zmluvné spolufinancovanie k projektu.

V rozpočte na rok 2018 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 774 746 eur, pričom skutočnosť bola vo výške 2 697 419 eur. V rámci celkovej sumy bolo zúčtované aj povinné poistné k mzdám za činnosť súvisiacu s projektom EESSI, a to vo výške 2 062 eur z prostriedkov zahraničného grantu a 701 eur z vlastných zdrojov úradu.

**Výdavky za tovary a služby** boli rozpočtované na rok 2018 na úrovni 7 406 301 eur, pričom najvyšší nárast bol zohľadnený na podpoložke 637 034 Zdravotníckym zariadeniam v nadväznosti na nové zmeny v realizácii procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel, a to až o 1 159 491 eur. Skutočné výdavky dosiahli výšku 5 722 602 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2017 vzrástli o 682 163 eur, t. j. o 13,5 %, a to najmä v dôsledku nárastu výdavkov za prehliadky mŕtvych tiel, a tým výdavkov na podpoložke zdravotníckym zariadeniam o 790 574 eur, t. j. o 101,1 %. Napriek skutočnému medziročnému nárastu uvedených výdavkov položka 637 034 Zdravotníckym zariadeniam bola vyčerpaná len na 81,3 %, nakoľko realizácia nových procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel sa v praxi odrazili až v 2. polroku 2018.

Položka **energie, voda a komunikácie** bola čerpaná na 84,8 % z úrovne schváleného rozpočtu, pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo k nárastu o 24,2 %, a to najmä v nadväznosti na zvýšené výdavky za energetické médiá pri prevádzkovaní vlastnej budovy v Košiciach od roku 2018. Zároveň v oblasti komunikačnej infraštruktúry bola uzatvorená nová zmluva na poskytovanie rozšírených služieb týkajúcich sa elektronického prenosu dát a prístupu k internetu, čo malo za dôsledok zvýšenie cien, ako aj dodatočné výdavky na zriadenie jednotlivých staníc. Medziročný nárast výdavkov na podpoložke 632 004 komunikačná infraštruktúra tak predstavoval objem 107 693 eur, t. j. o 68,6 % oproti výdavkom v roku 2017.

V položke **materiál** boli výdavky v roku 2018 celkovo nižšie o 305 738 eur, a to v dôsledku realizácie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vytvorenia spoločných priestorov pre pobočku aj SLaPA Košice, vrátane jej kancelárskeho a prístrojového vybavenia, čo sa prejavilo jednorazovo vo výdavkoch v roku 2017. Výdavky na všeobecný materiál zaznamenali medziročný nárast oproti skutočnosti v roku 2017 o 14,0 % v dôsledku zvýšenej potreby nákladovo náročnejšieho špeciálneho zdravotníckeho materiálu používaného pri toxikologických vyšetreniach, ako aj vplyvom zvýšenia požiadaviek na výkon uvedených vyšetrení. Rozpočet predmetnej podpoložky nebol prekročený.

Položka **dopravné** sa udržiava na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcich obdobiach.

V oblasti **rutinnej a štandardnej údržby** bola na podpoložke **údržba budov** v roku 2017 realizovaná úhrada za jednorazovú výmenu pevných germicidných žiariviek na SLaPA pracoviskách, v dôsledku čoho došlo v roku 2018, pri realizovaní štandardnej údržby, k výraznému poklesu týchto výdavkov až o 75,7 %. Nárast výdavkov na údržbu výpočtovej techniky medziročne o 191,1 % vznikol z dôvodu jednorazovej úhrady za zabezpečenie dvojročného servisu pre servery úradu vo výške 24 315 eur.

Položka **nájomné** zaznamenala medziročne mierny pokles v dôsledku presťahovania pobočky a SLaPA pracoviska Košice z prenajímaných priestorov do vlastnej zrekonštruovanej budovy v Košiciach. Znížené medziročné čerpanie nájmu na prevádzkové stroje a prístroje nadväzuje na znižovanie počtu prenajatého majetku na SLaPA pracoviskách.

V položke **služby** bola oproti schválenému rozpočtu prečerpaná podpoložka poplatky a odvody v súvislosti s úhradami výdavkov exekútorom za právne úkony v dôsledku väčšieho množstva vydaných rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávky štátu ešte z roku 2017. Zvýšené výdavky boli kryté nedorozčerpanými zdrojmi na podpoložke štúdie, expertízy a posudky.

Na podpoložke 637005 **špeciálne služby** bola realizovaná refundácia vlastných výdavkov na právne zastúpenie v prebiehajúcich súdnych sporoch so spoločnosťou FLOW, s. r. o., a to vo výške 124 752 eur zo štátneho rozpočtu.

V sledovanom období úrad zabezpečoval realizáciu nových procesov vyplývajúcich z novely zákona č. 581/2004 Z. z. v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel. Schválený rozpočet na podpoložke 637 034 **zdravotníckym zariadeniam** zohľadňoval zvýšené požiadavky na úhrady za výkon prehliadok mŕtvych tiel, nakoľko však v praxi došlo k výraznému zvýšeniu cien za výkon prehliadok až v druhom polroku 2018, v nadväznosti na verejné obstarávanie organizátorov prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, čerpanie rozpočtu je na úrovni 81,3 %. Výška uspokojených prostriedkov oproti rozpočtovanej úrovni predstavovala 362 148 eur. Medziročný nárast výdavkov na predmetný účel však zaznamenal nárast až o 101,1 %, t. j. o 790 574 eur.

Na položke 637 **služby** bolo v roku 2018 realizované aj finančné vysporiadanie prostriedkov na projekt PaSQ medzi zdrojmi zo zahraničných grantov od medzinárodnej organizácie a vlastnými zdrojmi úradu v celkovej výške 2 045,58 eur.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

| Názov položky                                                 | S 2017           | R 2018           | S 2018           | Plnenie R 2018 v % |
|---------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|--------------------|
| <b>Tovary a služby celkom</b>                                 | <b>5 040 439</b> | <b>7 406 301</b> | <b>5 722 602</b> | <b>77,3</b>        |
| <b>Cestovné náhrady</b>                                       | <b>32 443</b>    | <b>52 000</b>    | <b>27 195</b>    | <b>52,3</b>        |
| Tuzemské                                                      | 19 159           | 26 000           | 10 782           | 41,5               |
| Zahraničné                                                    | 13 284           | 26 000           | 16 413           | 63,1               |
| <b>Energie, voda a komunikácie, z toho:</b>                   | <b>631 521</b>   | <b>925 000</b>   | <b>784 126</b>   | <b>84,8</b>        |
| Energie                                                       | 262 869          | 450 000          | 317 900          | 70,6               |
| Poštové služby                                                | 84 646           | 125 000          | 70 949           | 56,8               |
| Komunikačná infraštruktúra                                    | 157 043          | 150 000          | 264 736          | 176,5              |
| Telekomunikačné služby                                        | 75 995           | 100 000          | 78 640           | 78,6               |
| <b>Materiál</b>                                               | <b>597 791</b>   | <b>589 000</b>   | <b>292 053</b>   | <b>49,6</b>        |
| Interiérové vybavenie                                         | 105 166          | 12 000           | 677              | 5,6                |
| Výpočtová technika                                            | 117 544          | 100 000          | 9 312            | 9,3                |
| Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie | 98 027           | 60 000           | 9 168            | 15,3               |
| Všeobecný materiál                                            | 210 792          | 298 000          | 240 395          | 80,7               |
| Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky                       | 23 081           | 40 000           | 12 306           | 30,8               |
| <b>Dopravné</b>                                               | <b>25 834</b>    | <b>64 000</b>    | <b>26 764</b>    | <b>41,8</b>        |
| Palivo, mazivá, oleje                                         | 11 123           | 23 000           | 10 421           | 45,3               |
| <b>Rutinná a štandardná údržba</b>                            | <b>404 917</b>   | <b>552 000</b>   | <b>344 175</b>   | <b>62,4</b>        |
| Údržba výpočtovej techniky                                    | 10 469           | 30 000           | 30 479           | 101,6              |
| Údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení          | 18 354           | 55 000           | 24 961           | 45,4               |
| Údržba budov, priestorov                                      | 115 391          | 60 000           | 28 091           | 46,8               |
| Údržba softvéru                                               | 260 644          | 395 000          | 260 644          | 66,0               |
| <b>Nájomné za nájom</b>                                       | <b>1 313 591</b> | <b>1 577 000</b> | <b>1 252 559</b> | <b>79,4</b>        |
| Nájomné budov, priestorov                                     | 1 262 905        | 1 445 000        | 1 206 743        | 83,5               |
| Nájomné za stroje, prístroje                                  | 50 686           | 60 000           | 45 816           | 76,4               |
| <b>Služby</b>                                                 | <b>2 034 342</b> | <b>3 647 301</b> | <b>2 995 730</b> | <b>82,1</b>        |
| Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá      | 8 427            | 32 000           | 10 479           | 32,7               |
| Všeobecné služby                                              | 134 042          | 220 000          | 135 846          | 61,7               |
| Špeciálne služby                                              | 335 552          | 450 000          | 493 074          | 109,6              |
| Štúdie, expertízy, posudky                                    | 249 318          | 310 000          | 239 467          | 77,2               |
| Poplatky a odvody                                             | 73 051           | 60 000           | 74 862           | 124,8              |
| Stravovanie                                                   | 154 791          | 260 000          | 164 576          | 63,3               |
| Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru                     | 189 544          | 200 000          | 187 575          | 93,8               |
| Zdravotníckym zariadeniam                                     | 782 079          | 1 934 801        | 1 572 653        | 81,3               |

**Bežné transfery** boli v roku 2018 použité iba vo výške 25 880 eur na nemocenské dávky, nakoľko centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR v rozpočtovanej výške 71 772 eur nebola čerpaná v dôsledku neukončeného procesu verejného obstarávania zo strany ministerstva financií v roku 2018, na základe čoho následne ministerstvo financií nepožadovalo predmetnú úhradu.

### B.1.2. Kapitálové výdavky

**Kapitálové výdavky** boli čerpané vo výške 798 295 eur, a to na úpravu softvérového vybavenia úradu vo vzťahu k elektronickej podateľni, správy registratúry, k prihláškam pre vznik a zmenu zdravotného poistenia a centrálného registra poistencov vo výške 152 075 eur a na

zabezpečenie prístrojového vybavenia SLAPA pracovísk vo výške 435 089 eur. Úrad v nadväznosti na vyúčtovanie vodného a stočného za rok 2017 vo vzťahu k rekonštrukcii budovy v Košiciach prijal začiatkom roku 2018 dobropis vo výške 271 eur. Pre projekt EESSI boli v roku 2018 zabezpečované serverové prostriedky vrátane softvérového vybavenia v celkovej výške 211 402 eur, z čoho 32 250 eur bolo krytých zo zdroja 35 zo zahraničných grantov od medzinárodnej organizácie a 179 152 eur z vlastných zdrojov úradu.

V roku 2018 sa zároveň v kapitálových výdavkoch realizovalo finančné usporiadanie výdavkov súvisiacich s projektom EESSI **zo zahraničných grantov** prijatých v predchádzajúcich rokoch vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 718 006 rekonštrukcia a modernizácia - softvéru vo výške 13 041,80 eur.

## **B.2. Výdavkové finančné operácie**

### **Ostatné výdavkové finančné operácie - Kurzové rozdiely**

V januári 2018 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu za rok 2017 vzniknutého z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, a to prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 394 457,33 eur. Úhrada bola realizovaná z podpoložky 819003 ostatné výdavkové finančné operácie - kurzové rozdiely, a to z vlastných zdrojov úradu. V máji 2018 bola na účet styčného orgánu uhradená ďalšia suma 224 967,05 eur, a to vo výške kurzových rozdielov vzniknutých od januára do apríla 2018. Oproti predpokladanému kurzovému rozdielu v schválenom rozpočte na rok 2018 bola celková skutočnosť k 31. 12. 2018 vo výške 619 424,38 eur o 312,9 % vyššia, a to v nadväznosti na vývoj výmenných kurzov referenčných mien počas roku 2017 a 2018. Nakoľko do konca roka 2018 bol vývoj priaznivejší a výsledkom vo viacerých mesiacoch bol aj kurzový zisk, celková kurzová strata úradu z činnosti styčného orgánu v roku 2018 predstavovala 223 309,61 eur. Kladný rozdiel uhradenej sumy a skutočnej kurzovej straty na účte styčného orgánu vo výške 1 657,44 eur bol následne v januári 2019 prevedený na bežný účet úradu ako kurzový zisk.

## **AB.1. Prebytok rozpočtu úradu**

Úrad v roku 2018 vykázal **prebytok hospodárenia** v sume 34 609 950 eur. Z tejto sumy tvorí príspevok na činnosť úradu pre rok 2019 uhradený v roku 2018 vo výške 19 961 457 eur, vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 14 365 697 eur a nevyčerpané zdroje na projekt EESSI vo výške 282 796 eur.

V roku 2018 úrad vykázal **v metodike ESA 2010** saldo vo výške 3 866 347 eur, pričom rozpočet na rok 2018 predpokladal saldo vo výške 156 487 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo výkaze Fin 1-12 – Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

| Názov položky                                          | S 2017            | R 2018            | S 2018            | Plnenie R 2018<br>v % |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-----------------------|
| Príjmy celkom                                          | 50 155 759        | 48 158 358        | 51 964 316        | 107,9                 |
| Výdavky celkom                                         | 19 337 078        | 20 520 168        | 17 354 366        | 84,6                  |
| <b>Prebytok hospodárenia úradu</b>                     | <b>30 818 681</b> | <b>27 638 190</b> | <b>34 609 950</b> | <b>125,2</b>          |
| <b>Prebytok hospodárenia úradu v metodike ESA 2010</b> | <b>997 411</b>    | <b>156 487</b>    | <b>3 866 347</b>  | <b>2 470,7</b>        |

## C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2018

### C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2018 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

#### a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2018 predstavovali 17 780 762 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 1 076 284 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 7 459 748 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Mzdové náklady medziročne vzrástli o 1,4 % z dôvodu valorizácie miezd. Priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov 413,99 v roku 2018 predstavovala 1 502 eur, čo je medziročný nárast 2,0 %.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví v škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLAPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2018 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 196 zamestnancov, čo je 47,3 % podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 618 950 eur, čo je 35,1 % zo mzdových nákladov a sú približne na rovnakej úrovni ako v roku 2017.

Tabuľka č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

| Názov položky        | S 2017    | % z celkových<br>nákladov | S 2018    | % z celkových<br>nákladov |
|----------------------|-----------|---------------------------|-----------|---------------------------|
| Spotreba materiálu   | 566 306   | 3,4                       | 401 413   | 2,3                       |
| Spotreba energie     | 315 960   | 1,9                       | 360 186   | 2,0                       |
| Opravy a udržiavanie | 148 062   | 0,9                       | 81 746    | 0,5                       |
| Ostatné služby       | 2 877 386 | 17,2                      | 2 992 512 | 16,8                      |
| Mzdové náklady       | 7 357 948 | 44,0                      | 7 459 748 | 42,0                      |
| Zákonné poistenie    | 2 588 497 | 15,5                      | 2 618 950 | 14,7                      |
| Iné ostatné náklady  | 956 266   | 5,7                       | 1 989 927 | 11,2                      |

|                           |                   |              |                   |              |
|---------------------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|
| Odpisy dlhodobého majetku | 1 151 757         | 6,9          | 1 311 772         | 7,4          |
| Ostatné náklady           | 742 296           | 4,4          | 564 508           | 3,2          |
| <b>Náklady celkom</b>     | <b>16 704 478</b> | <b>100,0</b> | <b>17 780 762</b> | <b>100,0</b> |

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem **mzdových nákladov** tvorili náklady na služby. **Náklady na spotrebu materiálu** poklesli o 29,1 % oproti roku 2017, a to z dôvodu zvýšených nákladov na interiérové vybavenie a obstaranie prevádzkových strojov a zariadení v novej rekonštruovanej budove pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach v roku 2017. Nárast však zaznamenali náklady na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál v dôsledku zvýšenej potreby nákladovo náročnejšieho špeciálneho zdravotníckeho materiálu používaného pri toxikologických vyšetreniach, ako aj vplyvom zvýšenia požiadaviek na výkon uvedených vyšetrení. **Náklady na energie** v celkovom čerpaní zaznamenali zvýšenie o 14 % z dôvodu spotreby energie vo vlastnej budove v Košiciach. Náklady vynaložené v položke **ostatné služby** zaznamenali medziročný pokles v položkách nákladov na prepravu mŕtvych na pitvy a nákladov na prepravu prehládajúcich lekárov, ktoré prešli od polovice roka 2018 do položky prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti zabezpečujúcich organizátormi prehliadok. Medziročne došlo k nárastu nákladov na ochranu objektov, upratovanie a revízie a kontroly v dôsledku prevádzkovania vlastnej budovy v Košiciach. Výrazne zvýšené sú náklady na internet, v dôsledku uzatvorenia novej zmluvy pri rozšírení služieb týkajúcich sa elektronického prenosu dát a prístupu k internetu. V roku 2018 boli zúčtované nové náklady za právnické služby poskytnuté advokátskou kanceláriou zastupujúcou úrad v súdnom spor so spoločnosťou FLOW, s. r. o. V rámci ostatných služieb mierne poklesli náklady na všeobecné služby a konzultačné služby. Ďalšie náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami.

**Iné ostatné náklady** zahŕňujú aj náklady na prehliadky mŕtvych tiel vo výške 1 478 931 eur, ktoré sa medziročne zvýšili o 915 854 eur, t. j. o 162,7 % v dôsledku legislatívnej zmeny spôsobu zabezpečovania prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení organizátormi prehliadok v jednotlivých regiónoch. Cena za výkon prehliadky medziročne niekoľko násobne vzrástla oproti skutočnosti roku 2017, a to v dôsledku povinnosti realizovať verejné obstarávanie na organizátora prehliadok. V tejto položke sú zúčtované aj náklady na stravovanie vo výške 286 096 eur, odmeny členom dozornej rady a správnej rady vo výške 187 066 eur, ako aj náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách, ktoré sú všetky viazané na zákonné úpravy.

**Odpisy dlhodobého majetku** sa medziročne stabilizovali v nadväznosti na zaradenie majetku rekonštruovanej budovy pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach v roku 2017 do majetku úradu, pričom celkové odpisy úradu predstavujú v roku 2018 objem 1 311 772 eur.

Za rok 2018 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 299 362 eur, pri medziročnom znížení o 173 919 eur.

## b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31. 12. 2018 predstavovali 20 080 733 eur, t. j. nárast o 6,1 % oproti roku 2017. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2018 vo výške 18 752 176 eur. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2017,

v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2018 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2018 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2018 tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk zaznamenali minimálne medziročné pohyby, pričom najväčší pohyb zaznamenali tržby za toxikologické vyšetrenia, a to nárast o 24,8 % a tržby za odber tkanív o 30,3 %. Opačne sa vyvíjali tržby za chladenie mŕtvych s poklesom o 9,9 %.

Celkové saldo kurzových rozdielov plynúci z agendy styčného orgánu predstavuje stratu na úrovni 223 309 eur pri úrovni kurzového zisku vo výške 76 053 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2018 vo výške 382 780 eur, tvoria účtovne usporiadané a preúčtované výnosy budúcich období na projekt DRG, EESSI a PaSQ. V roku 2018 úrad do výnosov zaúčtoval dotácie zo štátneho rozpočtu na právne zastupovanie vo výške 124 752 eur za právnické služby advokátskej kancelárie zastupujúcej úrad v súdnom spor so spoločnosťou FLOW, s. r. o.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

| Názov položky                                       | S 2017            | % z celkových výnosov | S 2018            | % z celkových výnosov |
|-----------------------------------------------------|-------------------|-----------------------|-------------------|-----------------------|
| Tržby z predaja služieb                             | 704 158           | 3,721                 | 737 742           | 3,674                 |
| súdne pitvy                                         | 381 644           | 2,017                 | 380 087           | 1,893                 |
| chladenie mŕtvych                                   | 61 397            | 0,324                 | 55 301            | 0,275                 |
| toxikologické vyšetrenia                            | 187 710           | 0,992                 | 234 266           | 1,167                 |
| výučbová základňa                                   | 67 489            | 0,357                 | 64 659            | 0,322                 |
| ostatné tržby (odber tkanív)                        | 2 677             | 0,014                 | 3 489             | 0,017                 |
| za predaj projektovej dokumentácie                  | 3 241             | 0,017                 | -60               | 0,000                 |
| Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku             | 4 781             | 0,025                 | 0                 | 0,000                 |
| Úroky                                               | 2 642             | 0,014                 | 2 785             | 0,014                 |
| Zmluvné pokuty a penále                             | 160               | 0,001                 | 600               | 0,003                 |
| Kurzové zisky                                       | 78 823            | 0,416                 | 76 053            | 0,379                 |
| Prijaté dary                                        | 0                 | 0,000                 | 0                 | 0,000                 |
| Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu) | 17 742 533        | 93,748                | 18 752 176        | 93,384                |
| Ostatné výnosy                                      | 13 817            | 0,073                 | 3 307             | 0,016                 |
| povolenia a súhlasy                                 | 462               | 0,002                 | 1 141             | 0,006                 |
| vydanie rozhodnutí                                  | 3 170             | 0,017                 | 1 490             | 0,007                 |
| náhrady trov z exekúcií                             | 10 148            | 0,054                 | 589               | 0,003                 |
| náhrady iné                                         | 37                | 0,000                 | 87                | 0,000                 |
| Tržby z predaja DHM                                 | 1 300             | 0,007                 | 538               | 0,003                 |
| Dotácie na projekty                                 | 377 529           | 1,995                 | 382 780           | 1,906                 |
| Dotácie na právne zastupovanie                      | 0                 | 0,000                 | 124 752           | 0,621                 |
| <b>Výnosy celkom</b>                                | <b>18 925 743</b> | <b>100,0</b>          | <b>20 080 733</b> | <b>100,0</b>          |

## C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

### a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31. decembru 2018

(v eurách)

| Názov položky                  | Stav k<br>01.01.2018 | Prírastok /<br>úbytok (+/-) | Stav k<br>31.12.2018 |
|--------------------------------|----------------------|-----------------------------|----------------------|
| nehmotný                       | 6 040 211            | 96 447                      | 6 136 658            |
| hmotný                         | 12 240 371           | 548 280                     | 12 788 651           |
| pozemky                        | 275 325              | -539                        | 274 786              |
| stavby                         | 5 912 966            | 0                           | 5 912 966            |
| stroje, prístroje              | 5 644 812            | 564 665                     | 6 209 477            |
| dopravné prostriedky           | 375 224              | 0                           | 375 224              |
| ostatný hmotný majetok         | 16 198               | 0                           | 16 198               |
| nezaradený hmotný majetok      | 15 846               | -15 846                     | 0                    |
| <b>Dlhodobý majetok celkom</b> | <b>18 280 582</b>    | <b>644 727</b>              | <b>18 925 309</b>    |

V hmotnom majetku sú v roku 2018 zaúčtované úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia najmä pre zariadenie SLaPA pracovísk a výpočtovú techniku pre potreby úradu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31. 12. 2018 odpísaný na 40,8 %, zostatková hodnota dlhodobého majetku bola spolu k uvedenému dátumu 7 720 548 eur a oproti zostatkovej hodnote v roku 2017 vo výške 8 314 037 eur sa medziročne znížila o 593 489 eur. Prírastok dlhodobého majetku bol v hodnote 718 822 eur a úbytok v hodnote 73 557 eur. Zároveň došlo k zníženiu nezaradeného hmotného majetku a pozemkov vo výške 16 384 eur. Všetky pohyby boli uplatnené v odpisoch zúčtovaných v celkovej sume 1 311 772 eur.

### b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

#### b.1. Pokladnice

K 01. 01. 2018 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií SR sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur, s výnimkou SLaPA pracoviska Antolská, Bratislava, ktoré má denný limit zostatku 200 eur, a zvyšok do 4 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu nemalo otvorenú v roku 2018 žiadnu valutovú pokladnicu. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. 12. 2018 bol 3 882,50 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 1 111,41 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) - h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2018 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 16 063,89 eur, čo predstavuje 0,09 % z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2018.

## b.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. 12. 2018 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

(v eurách)

| Názov položky                         | k 31.12.2017         | k 31.12.2018         | medziročná zmena    |
|---------------------------------------|----------------------|----------------------|---------------------|
| Bežný účet                            | 344 388,52           | 98 867,59            | -245 520,93         |
| Účet na poplatky                      | 30 449 135,94        | 34 214 391,59        | 3 765 255,65        |
| Zúčtovací účet - styčný orgán         | 4 064 882,94         | 2 791 626,61         | -1 273 256,33       |
| Účet pre sociálny fond                | 9 539,48             | 9 172,01             | -367,47             |
| Účet pokút                            | 20 021,57            | 22 225,24            | 2 203,67            |
| Depozitný účet                        | 170 258,33           | 268 968,58           | 98 710,25           |
| Účet pre spolufinancovanie EESSI      | 13 041,80            | 0,00                 | -13 041,80          |
| Účet pre spolufinancovanie EESSI 2017 | 0,00                 | 282 796,29           | 282 796,29          |
| Účet pre spolufinancovanie PaSQ       | 195,65               | 0,00                 | -195,65             |
| Účet pre spolufinancovanie WHO        | 0,00                 | 0,00                 | 0,00                |
| VÚB účty                              | 10 312,08            | 11 795,13            | 1 483,05            |
| <b>Celkový zostatok na účtoch</b>     | <b>35 081 776,31</b> | <b>37 699 843,04</b> | <b>2 618 066,73</b> |

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLAPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31. 12. 2018 vo výške 11 795,13 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31. 12. 2018 bol vo výške 37 699 843,04 eur.

## C.3. Závazky a pohľadávky

**Celkové záväzky** úradu k 31. 12. 2018 boli 80 537 631 eur, v rovnakom období roku 2017 boli 81 559 854 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 77 843 062 eur, kde došlo oproti roku 2017 k zníženiu stavu o 394 365 eur, z čoho voči zahraničným partnerom sa záväzky zvýšili o 1 705 934 eur a voči zdravotným poisťovniam znížili o 2 100 299 eur.

**Záväzky voči dodávateľom** tovarov a služieb predstavovali k 31. 12. 2018 čiastku 408 368 eur, v roku 2017 boli v hodnote 361 598 eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 46 770 eur.

Úrad ku koncu roka 2018 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 197 746 eur, čo predstavuje oproti 01. 01. 2018 pokles o 392 735 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej

starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2018 uhradili pokuty vo výške 187 082 eur, čo je o 9 510 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku. Pokuty uhradené v priebehu roka 2018 úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Závazky úradu

(v eurách)

| Názov položky                   | k 31.12.2017      | k 31.12.2018      | medziročná zmena  |
|---------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Z obchodného styku              | 79 018 413        | 78 377 577        | -640 836          |
| dodávatelia                     | 361 598           | 408 368           | 46 770            |
| depozit, zábezpeky              | 21 290            | 120 000           | 98 710            |
| z čin. styčného orgánu          | 78 237 427        | 77 843 062        | -394 365          |
| ostatné                         | 398 098           | 6 147             | -391 951          |
| Voči zamestnancom               | 430 922           | 437 428           | 6 506             |
| Voči inštitúciám soc. poistenia | 285 859           | 289 054           | 3 195             |
| Daňové záväzky                  | 76 224            | 78 680            | 2 456             |
| Voči štátnemu rozpočtu          | 1 590 481         | 1 197 746         | -392 735          |
| Sociálny fond                   | 8 986             | 8 177             | -809              |
| Ostatné dlhodobé záväzky        | 148 969           | 148 969           | 0                 |
| <b>Závazky celkom</b>           | <b>81 559 854</b> | <b>80 537 631</b> | <b>-1 022 223</b> |

**Celkové pohľadávky** úradu v brutto k 31. 12. 2018 boli 76 365 085 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 75 053 092 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2017 o 1 275 005 eur, z toho voči zahraničným partnerom sa stav znížil o 168 675 eur a voči zdravotným poisťovniam pohľadávky medziročne vzrástli o 1 443 680 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne recipročne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

**Pohľadávky z obchodného styku** v brutto (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31. 12. 2018 vo výške 130 325 eur, čo je približne na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

| Názov položky            | k 31.12.2017      | k 31.12.2018      | medziročná zmena |
|--------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| Z obchodného styku       | 123 862           | 130 325           | 6 463            |
| Z čin. styčného orgánu   | 73 778 087        | 75 053 092        | 1 275 005        |
| Ostatné                  | 398 002           | 6 147             | -391 855         |
| Za udelené pokuty        | 1 570 459         | 1 175 521         | -394 938         |
| <b>Pohľadávky celkom</b> | <b>75 870 410</b> | <b>76 365 085</b> | <b>494 675</b>   |

**Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu** majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

| Názov položky          | k 31.12.2017      | k 31.12.2018      | medziročná zmena |
|------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| <b>Záväzky voči</b>    | <b>78 237 427</b> | <b>77 843 062</b> | <b>-394 365</b>  |
| štátom EÚ              | 31 768 087        | 33 474 021        | 1 705 934        |
| ZP v SR                | 46 469 340        | 44 369 041        | -2 100 299       |
| <b>Pohľadávky voči</b> | <b>73 778 087</b> | <b>75 053 092</b> | <b>1 275 005</b> |
| štátom EÚ              | 42 304 162        | 42 135 487        | -168 675         |
| ZP v SR                | 31 473 925        | 32 917 605        | 1 443 680        |

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01. 05. 2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu, s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ.

Predpis nových pohľadávok úradu za rok 2018 dosiahol hodnotu 42 377 tis. eur, čo predstavuje nárast hodnoty pohľadávok o 3,8 % v porovnaní s rokom 2017. Rovnako došlo k zvýšeniu počtu individuálnych pohľadávok o 2,1 % a priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 140,32 eur. Vzhľadom na 18-mesačnú lehotu splatnosti podľa európskej legislatívy ide o pohľadávky s dlhším životným cyklom a z vykázaného predpisu bolo k ultimu sledovaného obdobia vysporiadaných 10,0 % a 89,7 % bolo súčasťou zostatku pohľadávok k 31. 12. 2018. 99,99 % nových pohľadávok SR tvorili pohľadávky uplatnené na základe skutočných výdavkov a 0,01 % sa týkalo pohľadávok podľa paušálnych nákladov.

V oblasti záväzkov došlo v roku 2018 k zvýšeniu predpisu záväzkov o 8,4 %, a tiež k nárastu počtu individuálnych faktúr o 5,9 %. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 42 041 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 538,35 eur. K 31. 12. 2018 bolo z uvedenej hodnoty uhradených 25,4 % a 74,6 % bolo súčasťou zostatku záväzkov k ultimu sledovaného obdobia. V záväzkoch pokračovalo rýchlejšie tempo rastu výšky záväzkov v porovnaní s počtom prípadov, najmä za poistencov SR, ktorí čerpali v EÚ potrebnú zdravotnú starostlivosť v prípade dočasných pobytov. 99,65 % nových záväzkov SR tvorili záväzky uplatnené na základe skutočných výdavkov a 0,35 % sa týkalo záväzkov podľa paušálnych nákladov.

## Záver

Hospodárenie úradu v roku 2018 vo výraznej miere ovplyvňovali nové podmienky a procesy v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu prehliadok mŕtvych tiel vyplývajúce z novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach a dohľade nad zdravotnou starostlivosťou platnej od 01. 01. 2018, na základe ktorej je úrad povinný zabezpečovať prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom organizátorov prehliadok samostatne v každom samosprávnom kraji. Úrad je povinný organizátorov vybrať v procese verejného obstarávania, čo v roku 2018 výrazne ovplyvnilo výšku úhrady za jednu

prehliadku mimo zdravotníckeho zariadenia, a to z pôvodnej sumy 25 eur na priemernú cenu 110,62 eur v druhom polroku 2018. Nakoľko predmetná suma bola realizovaná až v druhom polroku 2018 v nadväznosti na zmluvy s organizátormi platnými od 01. 07. 2018, a zároveň úrad riešil problematiku úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel v zdravotníckych zariadeniach, čo ovplyvnilo množstvo uplatňovaných faktúr za tento výkon, čerpanie rozpočtovanej položky 637 034 zdravotníckym zariadenia bolo na úrovni 81,3 %, ale s medziročným nárastom predmetných výdavkov až o 101,1 %. Úrad tak v roku 2018 uhradil celkovo za výkon prehliadok mŕtvych tiel vrátane dopravy lekárov k prehliadkam objem 1 556 640 eur, čo oproti roku 2017 v objeme 766 854 eur predstavovalo nárast v celkovej sume 789 786 eur. Ročná potreba zdrojov na predmetný účel pri súčasne platných zmluvách je na úrovni 2 715 tis. eur, čo predstavuje až 254 % nárast oproti skutočným výdavkom v roku 2017. V nasledujúcom období sa však v nadväznosti na predbežný prieskum trhu pred začatím verejného obstarávania očakáva ďalší výrazný nárast cien za výkon prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení. Vplyvom cien vyplývajúcich z uvedeného prieskumu, ako aj v nadväznosti na požiadavky zdravotníckych zariadení na zvýšenie úhrady za výkon prehliadky v zdravotníckom zariadení môže potreba zdrojov na predmetný účel narásť až do výšky 5 mil. eur, čo by predstavovalo neúnosné zaťaženie na zdroje úradu v nasledujúcom období.

Hospodárenie úradu v roku 2018 bolo ovplyvnené aj spustením prevádzkovania vlastnej budovy v Košiciach, v ktorej po rekonštrukcii prebiehajúcej do konca roka 2017, bolo umiestnené spoločné pracovisko pre pobočku Košice a SLAPA pracovisko Košice. Z uvedeného dôvodu došlo k poklesu výdavkov a nákladov na nájom potrebných priestorov, na druhej strane však boli zaťažené výdavky a náklady na správu budovy.

V sledovanom období bolo zároveň na SLAPA pracoviskách spustené používanie nových plynových chromatografov obstaraných v roku 2017, ktoré pri toxikologických vyšetreniach využívajú nákladovo náročnejší špeciálny zdravotnícky materiál, čo ovplyvnilo výdavky v oblasti všeobecného materiálu, ako aj zvýšenie nákladov na špeciálny zdravotnícky materiál v roku 2018. Zároveň úrad zaznamenal aj zvýšenie požiadaviek na výkon predmetných vyšetrení, a to najmä v druhom polroku 2018.

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo v roku 2018 na nižšej ako predpokladanej úrovni najmä z dôvodu posunutia procesu verejného obstarávania na vývoj, integráciu a konfiguráciu softvéru pre elektronickú výmenu údajov v rámci medzištátneho sociálneho zabezpečenia - EESSI, ktorého realizácia sa posunula do roku 2019.

Vplyvom vyššie uvedených úspor, zvýšeného príjmu prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ako aj zvýšeného príjmu z príspevku na činnosť úradu z decembra 2018 došlo k zlepšeniu salda hospodárenia v metodike ESA 2010 oproti rozpočtovanej úrovni v roku 2018, a to až o 2 470,7 %.